金刚能断般若波罗蜜经

（隋三藏笈多·简体注音）

仁慧草堂编制

说 明

根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0012 部，隋三藏笈多译《金刚能断般若波罗蜜经》原藏影印本校对注音。注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二一年九月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

南無本師釋迦牟尼佛

● 起诵仪

（金刚经启请：若有人，受持金刚经者，先须净手、焚香、开卷，至心念净口业真言，然后启请八金刚、四菩萨名号，所在之处，常当拥护。）

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méng xūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结
xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾.

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃.

xū kōngzàng pú sà pǔ gòngyǎngzhēnyán

虚空藏菩萨普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵.誐誐曩.三婆嚩.韈日啰斛.

fèngqǐng bā jīn gāng

奉请八金刚

（真谛记云，六种金刚，对持经人，行获无漏功德；今云八者，以对行人，转八识成四智。诵一遍）

fèngqǐng qīngchú zāi jīn gāng
奉请 青除灾金刚 除一切众生宿世灾殃，主大海

fèngqǐng pì dú jīn gāng
奉请 辟毒金刚 除一切众生瘟毒病患，主灾毒

fèngqǐng huáng suí qiú jīn gāng
奉请 黄随求金刚 令一切众生所求如愿，主功德

fèngqǐng bái jìng shuǐ jīn gāng
奉请 白净水金刚 除一切众生熟恼苦，主一切宝

fèngqǐng chì shēnghuǒ jīn gāng
奉请 赤声火金刚 除一切众生无明见，主生风

fèngqǐng dìng chí zāi jīn gāng
奉请 定持灾金刚 除一切众生灾难苦，主琉璃

fèngqǐng zǐ xián jīn gāng
奉请 紫贤金刚 令一切众生开解悟，主坚牢

fèngqǐng dà shén jīn gāng
奉请 大神金刚 令一切众生智芽成就，主龙

fèngqǐng sì pú sà

奉请四菩萨

（乃四无量心，诵一遍）

fèngqǐng jīn gāngjuàn pú sà
奉请 金刚眷菩萨 慈也

fèngqǐng jīn gāngsuǒ pú sà
奉请 金刚索菩萨 悲也

fèngqǐng jīn gāng ài pú sà
奉请 金刚爱菩萨 喜也

fèngqǐng jīn gāng yǔ pú sà
奉请 金刚语菩萨 舍也

注曰：此八金刚、四菩萨者，乃前迦叶佛时，有一旃陀罗（此云屠宰），至寺前拾得一纸千佛名经，持归供养，感妻有娠，生一肉球，破视有八男子。及长，心行正直，力勇过人，能伏诸邪恶。妻后又产一球，破视亦有四女。及长，颜貌端严，慈善胜众，持斋奉佛。化兄出家，兄妹一十二人同皈迦叶佛，修行护教，男证金刚，女证菩萨，常护是经故，安经前。若人诵此经者，殷勤启请，则此金刚菩萨，随处拥护矣。

fā yuànwén

发愿文

（行愿相符，诵一遍）

qǐ shǒu sān jiè zūn　guī yī shí fāng fó
稽首三界尊　归依十方佛

wǒ jīn fā hóng yuàn　chí cǐ jīn gāng jīng
我今发宏愿　持此金刚经

shàngbào sì chóng ēn　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三涂苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心

jìn cǐ yí bào shēn　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

yún hé fàn
云何梵

（一遍）

yún hé dé chángshòu　　jīn gāng bú huài shēn
云何得长寿　　金刚不坏身

fù yǐ hé yīn yuán　　dé dà jiān gù lì
复以何因缘　　得大坚固力

yún hé yú cǐ jīng　　jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经　　究竟到彼岸

yuàn fó kāi wēi mì　　guǎngwèizhòngshēngshuō
愿佛开微密　　广为众生说

ná móběn shī shì jiā móu ní fó（合掌三称）

kāi jīng jì
开经偈

（一遍）

wúshàngshènshēnwēimiào fǎ　　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　　百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　　愿解如来真实义

jīn gāngnéngduàn bō rě bō luó mì jīng

金刚能断般若波罗蜜经

suí sānzàng jí duō yì

隋三藏笈多译[1]

guī mìng yī qiè fó pú sà hǎi děng

归命一切佛菩萨海等！

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí shì zūn wénzhě yóuxíngshèng lín zhōng wú qīn tuán[2] shī yǔ yuánzhōng dà bǐ qiū zhònggòngbàn sān shí bǐ qiū bǎi ěr shí

一时，世尊闻者游行胜林中，无亲抟[2]施与园中，大比丘众共半三十比丘百。尔时，

shì zūn qián fēn shí shàngqúnzhuó yǐ qì shàng luò[3] yī chí wénzhě dà chéngtuán wéi rù ěr shí shì zūn wénzhě dà chéngtuán wéixíng yǐ

世尊前分时，上裙著已，器上络[3]衣持，闻者大城抟[4]为入。尔时，世尊闻者大城抟[5]为行已，

zuò yǐ shí zuò yǐ hòu shí tuán duòguò qì shàng luò[7] yī shōushè liǎng zú xǐ zuò jù shì zūn shī shè rú shì zuòzhōng jiā fū jié zhí shēn

作已食，作已后食，抟[6]堕过器上络[7]衣收摄，两足洗，坐具世尊施设，如是座中跏趺结，直身

zuòxiànqiánniàn jìn zhù

作现前念近住。

ěr shí duō bǐ qiū ruò shì zūn bǐ yì dào yǐ shì zūnliǎng zú dǐng lǐ shì zūn biānsān yòurào zuò yǐ yī biānzuò bǐ fù shí mìng zhěshàn shí bǐ suǒ rú shì zhòng jù jí huì zuò

尔时，多比丘若世尊彼诣，到已，世尊两足顶礼，世尊边三右绕作已，一边坐。彼复时，命者善实，彼所如是众聚集会坐。

---

[1] 大正藏本：隋大业年中三藏笈多译；永乐北藏本及龙藏本：隋三藏笈多译

[2] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

[3] 大正藏本：给；永乐北藏本及龙藏本：络

[4] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

[5] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

[6] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

[7] 大正藏本：给；永乐北藏本及龙藏本：络

ěr shí mìngzhěshàn shí qǐ zuò yī jiānshàngzhuózuò yǐ yòu
尔时，命者善实起坐，一肩上著作已，右
xī lún dì zhuó yǐ ruò shì zūn bǐ hé zhǎng xiàng shì zūnbiān rú shì yán
膝轮地著已，若世尊彼合掌，向世尊边如是言：
xī yǒu shì zūn nǎi zhì suǒyǒu rú lái yīng zhèngbiàn zhī
“希有！世尊！乃至所有如来、应、正遍知，
pú sà mó hē sà shùnshè zuì shèngshùnshè nǎi zhì suǒyǒu rú lái
菩萨摩诃萨顺摄，最胜顺摄；乃至所有如来、
yīng zhèngbiàn zhī pú sà mó hē sà fù zhǔ zuì shèng fù zhǔ bǐ
应、正遍知，菩萨摩诃萨付嘱，最胜付嘱。彼
yún hé shì zūn pú sà shèng fā xíngzhùyīng yún hé xiū xíngyīng yún
云何，世尊！菩萨乘发行住应？云何修行应？云
hé xīn xiáng fú yīng rú shì yǔ yǐ
何心降伏应？”如是语已。

shì zūnmìngzhěshàn shí biān rú shì yán shàn shàn shàn shí
世尊命者善实边如是言：“善，善！善实！
rú shì rú shì shàn shí rú shì rú shì shùnshè rú lái
如是，如是。善实！如是，如是。顺摄，如来，
pú sà mó hē sà zuì shèngshùnshè fù zhǔ rú lái pú sà mó hē
菩萨摩诃萨最胜顺摄；付嘱，如来，菩萨摩诃
sà zuì shèng fù zhǔ bǐ shàn shí tīngshàn shàn yì niànzuò shuō
萨最胜付嘱。彼，善实！听善，善意念作，说
dāng rú pú sà shèng fā xíngzhùyīng rú xiū xíngyīng rú xīn xiáng fú
当如菩萨乘发行住应，如修行应，如心降伏
yīng
应。”

rú shì shì zūn mìngzhěshàn shí shì zūnbiān yuàn yù
“如是。世尊！”命者善实世尊边：“愿欲
wén
闻。”

shì zūn yú cǐ yán cǐ shàn shí pú sà shèng fā xíng rú
世尊于此言：“此，善实！菩萨乘发行，如
shì xīn fā shēngyīng suǒyǒu shàn shí zhòngshēng zhòngshēngshè
是心发生应：‘所有，善实！众生，众生摄
shè yǐ luǎnshēng ruò tāi shēng ruò shī shēng ruòhuàshēng ruò
摄已，卵生、若胎生、若湿生、若化生，若
sè ruò wú sè ruòxiǎng ruò wúxiǎng ruò fēi xiǎng fēi wúxiǎng
色、若无色，若想、若无想、若非想非无想，

suǒ yǒu zhòng shēng jiè shī miè dù yǐ bǐ wǒ yī qiè wú shòu yú niè pán jiè
所有众生界施设已，彼我一切无受余涅槃界
miè dù yīng rú shì wú liàng suī zhòng shēng miè dù wú yǒu yī zhòng
灭度应。’如是无量虽众生灭度，无有一众
shēng miè dù yǒu bǐ hé suǒ yīn ruò shàn shí pú sà mó hē sà
生灭度有。彼何所因？若，善实！菩萨摩诃萨
zhòng shēng xiǎng zhuǎn bù bǐ pú sà mó hē sà míng shuō yīng bǐ hé suǒ
众生想转，不彼菩萨摩诃萨名说应。彼何所
yīn bù bǐ shàn shí pú sà míng shuō yīng ruò zhòng shēng xiǎng zhuǎn
因？不彼，善实！菩萨名说应，若众生想转，
shòu xiǎng ruò rén xiǎng ruò zhuǎn
寿想若、人想若转。

suī rán fù cì shí shàn shí bù pú sà mó hē sà shì zhù
“虽然，复次时，善实！不菩萨摩诃萨事住
shī yǔ yīng wú suǒ zhù shī yǔ yīng bú sè zhù shī yǔ yīng bù shēng
施与应，无所住施与应，不色住施与应，不声、
xiāng wèi chù fǎ zhōng zhù shī yǔ yīng rú shì cǐ shàn shí
香、味、触、法中住施与应。如是，此，善实！
pú sà mó hē sà shī yǔ yīng rú bú xiàng xiǎng yì zhù bǐ hé suǒ yīn
菩萨摩诃萨施与应，如不相想亦住。彼何所因？
ruò shàn shí pú sà mó hē sà bú zhù shī yǔ bǐ suǒ shàn shí
若，善实！菩萨摩诃萨不住施与，彼所，善实！
fú jù bù kě liàng shòu qǔ
福聚不可量受取。

bǐ hé yì niàn shàn shí kě qián fāng xū kōng liàng shòu
“彼何意念？善实！可前方虚空量受
qǔ
取？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn
善实言：“不如此，世尊！”

shì zūn yán rú shì yòu hòu gāo xià shàng fāng shùn bú zhèng
世尊言：“如是右南后西高北下上方顺不正
fāng pǔ shí fāng kě xū kōng liàng shòu qǔ
方，普十方可虚空量受取？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn
善实言：“不如此，世尊！”

shì zūn yán rú shì rú shì shàn shí rú shì rú shì
世尊言：“如是，如是！善实！如是，如是！

ruò pú sà mó hē sà bú zhù shī yǔ bǐ suǒ shàn shí fú jù bù kě
若菩萨摩诃萨不住施与，彼所，善实！福聚不可
liàngshòu qǔ suī rán fù cì shí shàn shí rú shì pú sà shèng fā
量受取。虽然，复次时，善实！如是菩萨乘发
xíng shī yǔ yīng rú bú xiàngxiǎng yì zhù
行施与应，如不相想亦住。

bǐ hé yì niàn shàn shí xiàng jù zú rú lái jiànyīng
“彼何意念？善实！相具足如来见应？”

shàn shí yán bù shì zūn xiàng jù zú rú lái jiànyīng bǐ
善实言：“不，世尊！相具足如来见应。彼
hé suǒ yīn ruò bǐ rú lái xiàng jù zú shuō bǐ rú shì fēi xiàng jù
何所因？若彼，如来相具足说，彼如是非相具
zú rú shì yǔ yǐ
足。”如是语已。

shì zūnmìngzhěshàn shí biān rú shì yán suǒyǒu shàn shí xiàng
世尊命者善实边如是言：“所有，善实！相
jù zú suǒyǒuwàng suǒyǒu bú xiàng jù zú suǒyǒu bú wàng míng
具足，所有妄；所有不相具足，所有不妄，名
cǐ xiàng bú xiàng rú lái jiànyīng rú shì yǔ yǐ
此相不相如来见应。”如是语已。

mìngzhěshàn shí shì zūnbiān rú shì yán suī rán shì zūn pō
命者善实世尊边如是言：“虽然，世尊！颇
yǒuzhòngshēng dāngyǒuwèi lái shì hòu shí hòucháng shí hòufēn
有众生，当有未来世，后时、后长时、后分
wǔ bǎi zhèng fǎ pò huài shí zhōng zhuǎn shí zhōng ruò cǐ zhōng
五百，正法破坏时中，转时中；若此中，
rú shì sè lèi jīngzhōngshuōzhōng shí xiǎng fā shēngdāngyǒu
如是色类经中说中，实想发生当有？”

shì zūnyán mò shàn shí rǔ rú shì yǔ suī rán shì
世尊言：“莫，善实！汝如是语：‘虽然，世
zūn pō yǒuzhòngshēng dāngyǒuwèi lái shì hòu shí hòucháng shí
尊！颇有众生，当有未来世，后时、后长时、
hòufēn wǔ bǎi zhèng fǎ pò huài shí zhōng zhuǎn shí zhōng ruò cǐ zhōng
后分五百，正法破坏时中，转时中；若此中，
rú shì sè lèi jīngzhōngshuōzhōng shí xiǎng fā shēngdāngyǒu suī
如是色类经中说中，实想发生当有？’虽
rán fù cì shí shàn shí dāngyǒuwèi lái shì pú sà mó hē sà
然，复次时，善实！当有未来世，菩萨摩诃萨，

hòu fēn wǔ bǎi zhèng fǎ pò huài shí zhōng zhuǎn shí zhōng jiè jiū jìng
后分五百，正法破坏时中，转时中，戒究竟、

gōng dé jiū jìng zhì huì jiū jìng
功德究竟、智慧究竟。

bù fù cì shí bǐ shàn shí pú sà mó hē sà yī fó
“不，复次时，彼，善实！菩萨摩诃萨一佛

qīn jìn gòngyǎngdāngyǒu bù yī fó zhòng zhí shàngēn suī rán fù
亲近供养当有，不一佛种植善根。虽然，复

cì shí shàn shí bù yī fó bǎi qiān qīn jìn gòngyǎng bù yī fó bǎi
次时，善实！不一佛百千亲近供养，不一佛百

qiānzhǒng zhí shàngēn bǐ pú sà mó hē sà dāngyǒu ruò cǐ zhōng
千种植善根，彼菩萨摩诃萨当有，若此中，

rú shì sè lèi zhōng jīng jù zhōngshuōzhōng yī xīn jìng xìn yì dé dāng
如是色类中，经句中说中，一心净信亦得当。

zhī bǐ shàn shí rú lái fó zhì jiàn bǐ shàn shí rú lái fó yǎn
知彼，善实！如来佛智；见彼，善实！如来佛眼。

yī qiè bǐ shàn shí wú liàng fú jù shēngdāng qǔ dāng bǐ hé suǒ
一切彼，善实！无量福聚生当取当。彼何所

yīn bù shàn shí bǐ děng pú sà mó hē sà wǒ xiǎngzhuǎn bú
因？不，善实！彼等菩萨摩诃萨我想转，不

zhòngshēngxiǎng bú shòuxiǎng bù rén xiǎngzhuǎn bú yì bǐ děng
众生想、不寿想、不人想转。不亦彼等，

shàn shí pú sà mó hē sà fǎ xiǎngzhuǎn wú fǎ xiǎngzhuǎn bú
善实！菩萨摩诃萨，法想转，无法想转；不

yì bǐ děng xiǎng wú xiǎngzhuǎn bù bǐ hé suǒ yīn ruò shàn
亦彼等，想、无想转。不彼何所因？若，善

shí bǐ děng pú sà mó hē sà fǎ xiǎngzhuǎn bǐ rú shì bǐ děng
实！彼等菩萨摩诃萨法想转，彼如是，彼等

wǒ qǔ yǒu zhòngshēng qǔ shòu qǔ rén qǔ yǒu ruò wú fǎ xiǎng
我取有，众生取、寿取、人取有；若无法想

zhuǎn bǐ rú shì bǐ děng wǒ qǔ yǒu zhòngshēng qǔ shòu qǔ
转，彼如是，彼等我取有，众生取、寿取、

rén qǔ yǒu bǐ hé suǒ yīn bù fù cì shí shàn shí pú sà mó
人取有。彼何所因？不，复次时，善实！菩萨摩

hē sà fǎ qǔ yīng bù fēi fǎ qǔ yīng bǐ gù cǐ yì yì rú lái shuō
诃萨法取应，不非法取应。彼故此义意，如来说

fá yù fǎ běn jiě fǎ rú shì shě yīng hé kuàng fēi fǎ
筏喻，法本解法，如是舍应，何况非法？”

fù cì shì zūn mìng zhě shàn shí biān rú shì yán bǐ hé yì niàn
复次，世尊命者善实边如是言：“彼何意念？

shàn shí yǒu rú lái yīng zhèngbiàn zhī wú shàngzhèngbiàn zhī zhèng
善实！有如来、应、正遍知，无上正遍知证

jué yǒu fù fǎ rú lái shuō
觉？有复法如来说？”

shàn shí yán rú wǒ shì zūn shì zūn shuō yì jiě wǒ
善实言：“如我，世尊！世尊说义解，我，

wú yǒu yī fǎ ruò rú lái wú shàngzhèngbiàn zhī zhèng jué wú yǒu yī fǎ
无有一法若如来无上正遍知证觉；无有一法

ruò rú lái shuō bǐ hé suǒ yīn ruò bǐ rú lái fǎ shuō bù kě qǔ
若如来说。彼何所因？若彼，如来法说，不可取，

bǐ bù kě shuō bù bǐ fǎ fēi bù fǎ bǐ hé yīn wú wéi fǎ xiǎn
彼不可说，不彼法，非不法。彼何因？无为法显

míngshèng rén
明圣人。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí ruò yǒu shàn jiā zǐ
世尊言：“彼何意念？善实！若有善家子，

ruò shàn jiā nǚ ruò cǐ sān qiān dà qiān shì jiè qī bǎo mǎn zuò yǐ rú
若善家女，若此三千大千世界七宝满作已，如

lái děng yīng děng zhèngbiàn zhī děng shī yǔ bǐ hé yì niàn shàn
来等、应等、正遍知等施与。彼何意念？善

shí suī rán bǐ shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ ruò bǐ yuán duō
实！虽然，彼善家子，若善家女，若彼缘，多

fú jù shēng
福聚生？”

shàn shí yán duō shì zūn duō shàn shì bǐ shàn jiā zǐ
善实言：“多，世尊！多，善逝！彼善家子，

ruò shàn jiā nǚ ruò bǐ yuán duō fú jù shēng bǐ hé suǒ yīn ruò
若善家女，若彼缘，多福聚生！彼何所因？若

bǐ shì zūn fú jù rú lái shuō fēi fú jù[8] bǐ shì zūn rú
彼，世尊！福聚；如来说非福聚[8]；彼，世尊！如

lái shuō fú jù fú jù zhě
来说福聚福聚者。”

shì zūn yán ruò fù shàn shí shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ
世尊言：“若复，善实！善家子，若善家女，

[8] 大正藏本：聚；永乐北藏本及龙藏本：福聚

ruò cǐ sānqiān dà qiān shì jiè qī bǎomǎnzuò yǐ rú lái děng yīngděng
若此三千大千世界七宝满作已，如来等、应等、
zhèngbiàn zhī děng shī yǔ ruò cǐ fǎ běn nǎi zhì sì jù děng jì shòu
正遍知等施与。若此法本，乃至四句等偈，受
yǐ wèi tā děng fēn bié guǎngshuō cǐ bǐ yuán duōguò fú jù
已，为他等分别广说，此，彼缘，多过福聚
shēng wú liàng bù kě shǔ bǐ hé suǒ yīn cǐ chū shàn shí
生，无量、不可数。彼何所因？此出，善实！
rú lái yīng zhèngbiàn zhī wú shàngzhèngbiàn zhī cǐ shēng fó
如来、应、正遍知，无上正遍知；此生佛、
shì zūn bǐ hé suǒ yīn fó fǎ fó fǎ zhě shàn shí fēi fó fǎ
世尊。彼何所因？佛法佛法者，善实！非佛法，
rú shì bǐ bǐ gù shuōmíng fó fǎ zhě
如是彼；彼故，说名佛法者。”

shì zūnyán bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán liú rù rú
世尊言：“彼何意念？善实！虽然，流入如
shì niàn wǒ liú rù guǒ dé dào
是念‘我流入果得到’？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bǐ hé suǒ yīn bù bǐ
善实言：“不如此，世尊！彼何所因？不彼，
shì zūn yī rén bǐ gù shuōmíng liú rù bú sè rù bù shēng
世尊！一人，彼故说名流入。不色入，不声、
bù xiāng bú wèi bú chù bù fǎ rù bǐ gù shuōmíng liú rù zhě
不香、不味、不触、不法入，彼故说名流入者。
bǐ ruò shì zūn liú rù rú shì niàn wǒ liú rù guǒ dé dào bǐ
彼若，世尊！流入如是念：‘我流入果得到。’彼
rú shì bǐ suǒ wǒ qǔ yǒu zhòngshēng qǔ shòu qǔ rén qǔ yǒu
如是，彼所我取有，众生取、寿取、人取有。”

shì zūnyán bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán yī lái rú
世尊言：“彼何意念？善实！虽然，一来如
shì niàn wǒ yī lái guǒ dé dào
是念‘我一来果得到’？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bǐ hé suǒ yīn bù yī
善实言：“不如此，世尊！彼何所因？不一
lái rú shì niàn wǒ yī lái guǒ dé dào bǐ hé suǒ yīn bù bǐ yǒu
来如是念：‘我一来果得到。’彼何所因？不彼有
fǎ ruò yī lái rén bǐ gù shuōmíng yī lái zhě
法若一来人，彼故说名一来者。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán bù lái rú
世尊言：“彼何意念？善实！虽然，不来如
shì niàn wǒ bù lái guǒ dé dào
是念‘我不来果得到’？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bǐ hé suǒ yīn bù bǐ
善实言：“不如此，世尊！彼何所因？不彼
yǒu fǎ ruò bù lái rén bǐ gù shuōmíng bù lái zhě
有法若不来人[9]，彼故说名不来者。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán yīng rú shì
世尊言：“彼何意念？善实！虽然，应如是
niàn wǒ yīng dé dào
念‘我应得到’？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bǐ hé suǒ yīn bù bǐ
善实言：“不如此，世尊！彼何所因？不彼，
shì zūn yǒu fǎ ruò yīngmíng bǐ gù shuōmíngyīngzhě bǐ ruò shì
世尊！有法若应名，彼故说名应者。彼若，世
zūn yīng rú shì niàn wǒ yīng dé dào rú shì bǐ suǒ wǒ qǔ yǒu
尊！应如是念：‘我应得到。’如是彼所我取有，
zhòngshēng qǔ shòu qǔ rén qǔ yǒu bǐ hé suǒ yīn wǒ cǐ shì
众生取、寿取、人取有。彼何所因？我此，世
zūn rú lái yīng zhèngbiàn zhī wú zhēngxíng zuì shèngshuō wǒ
尊！如来、应、正遍知，无诤行最胜说，我
cǐ shì zūn yīng lí yù bù wǒ shì zūn rú shì niàn wǒ
此，世尊！应离欲。不我，世尊！如是念：‘我
cǐ yīngzhě ruò wǒ shì zūn rú shì niàn wǒ yīng dé dào
此应者。’若我，世尊！如是念：‘我应得到。’
bù wǒ rú lái jì shuō wú zhēngxíng zuì shèng shàn shí shàn
不我，如来记说：‘无诤行最胜。’善实！善
jiā zǐ wú suǒxíng bǐ gù shuōmíng wú zhēngxíng wú zhēngxíngzhě
家子无所行，彼故说名无诤行无诤行者。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu yī fǎ ruò rú
世尊言：“彼何意念？善实！有一法，若如
lái dēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī shòu qǔ
来灯作如来、应、正遍知受取？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn wú yī fǎ ruò rú lái
善实言：“不如此，世尊！无一法，若如来

[9] 大正藏本：入；永乐北藏本及龙藏本：入；校勘：人

dēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī shòu qǔ
灯作如来、应、正遍知受取。”

shì zūnyán ruòyǒu shàn shí pú sà mó hē sà rú shì yǔ
世尊言：“若有，善实！菩萨摩诃萨如是语：

wǒ guó tǔ zhuāngyánchéng jiù wǒ zhě bǐ bù rú yǔ bǐ hé
‘我国土庄严成就。’我者，彼不如语。彼何

suǒ yīn guó tǔ zhuāngyánzhě shàn shí bù zhuāngyán bǐ rú
所因？国土庄严者，善实！不庄严，彼，如

lái shuō bǐ gù shuōmíngguó tǔ zhuāngyánzhě bǐ gù cǐ
来说，彼故，说名国土庄严者，彼故，此，

shàn shí pú sà mó hē sà rú shì bú zhù xīn fā shēngyīng bú sè zhù
善实！菩萨摩诃萨如是不住心发生应，不色住

xīn fā shēngyīng bù shēng xiāng wèi chù fǎ zhù xīn fā shēng
心发生应，不声、香、味、触、法住心发生

yīng wú suǒzhù xīn fā shēngyīng
应，无所住心发生应！

pì rú shàn shí zhàng fū yǒu cǐ rú shì sè wǒ shēnyǒu
“譬如，善实！丈夫有此如是色我身有，

pì rú shàngāoshānwáng bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán bǐ dà
譬如善高山王。彼何意念？善实！虽然，彼大

wǒ shēnyǒu
我身有？”

shàn shí yán dà shì zūn dà shàn shì bǐ wǒ shēnyǒu
善实言：“大，世尊！大，善逝！彼我身有。

bǐ hé suǒ yīn wǒ shēn wǒ shēnzhě shì zūn bù yǒu bǐ rú lái
彼何所因？我身我身者，世尊！不有，彼，如来

shuō bǐ gù shuōmíng wǒ shēnzhě bù bǐ shì zūn yǒu bǐ
说；彼故，说名我身者。不彼，世尊！有；彼

gù shuōmíng wǒ shēnzhě
故，说名我身者。”

shì zūnyán bǐ hé yì niàn shàn shí suǒyǒuhéng qié dà hé
世尊言：“彼何意念？善实！所有恒伽大河

shā bǐ suǒyǒu rú shì héng qié dà hé yǒu bǐ zhōng ruò shā suī
沙，彼所有，如是恒伽大河有，彼中若沙，虽

rán bǐ duōshāyǒu
然，彼多沙有？”

shàn shí yán bǐ rú shì suǒyǒu shì zūn duō héng qié dà
善实言：“彼如是所有，世尊！多，恒伽大

hé yǒu hé kuàng ruò bǐ zhōng shā
河有，何 况 若彼 中 沙？”

shì zūn yán yù wǒ rǔ shàn shí zhī wǒ rǔ suǒ yǒu bǐ
世尊言：“欲我汝， 善 实！ 知我汝。所有彼

zhōng héng qié dà hé zhōng shā yǒu bǐ suǒ yǒu shì jiè yǒu rú shì fù nǚ
中 恒 伽大河 中 沙有，彼所有世界有，如是妇女，

ruò zhàng fū ruò qī bǎo mǎn zuò yǐ rú lái děng yīng děng zhèng
若 丈 夫， 若七宝 满作已， 如来 等 、应 等 、 正

biàn zhī děng shī yǔ bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán bǐ fù nǚ
遍知 等 施与。彼何意念？ 善 实！虽然，彼妇女，

ruò zhàng fū ruò bǐ yuán duō fú jù shēng
若 丈 夫， 若彼 缘， 多福聚 生 ？”

shàn shí yán duō shì zūn duō shàn shì bǐ fù nǚ
善 实言：“多， 世尊！ 多， 善 逝！ 彼妇女，

ruò zhàng fū ruò bǐ yuán duō fú jù shēng wú liàng bù kě shǔ
若 丈 夫，若彼 缘，多福聚 生 ，无 量 、不可数。”

shì zūn yán ruò fù shí shàn shí shàn jiā zǐ ruò shàn jiā
世尊言：“若复时， 善 实！ 善 家子， 若 善 家

nǚ ruò bǐ suǒ yǒu shì jiè qī bǎo mǎn zuò yǐ rú lái děng yīng děng
女，若彼所有世界七宝 满作已，如来 等 、应 等 、

zhèng biàn zhī děng shī yǔ ruò cǐ fǎ běn nǎi zhì sì jù děng jì shòu
正 遍知 等 施与。若此法本乃至四句 等 偈， 受

yǐ wèi tā děng fēn bié guǎng shuō cǐ rú shì bǐ yuán duō guò
已， 为他 等 分别 广 说， 此如是， 彼 缘， 多过

fú jù shēng wú liàng bù kě shǔ suī rán fù cì shí shàn shí
福聚 生 ，无 量 、不可数！虽然，复次时，善 实！

cǐ zhōng dì fēn cǐ fǎ běn nǎi zhì sì jù děng jì wèi tā děng shuō
此 中 地分，此法本乃至四句 等 偈，为他 等 说，

ruò fēn bié ruò guǎng shuō ruò bǐ dì fēn zhī dì yǒu tiān rén ē
若分别， 若 广 说， 若彼地分支帝有天、人、阿

xiū luó shì hé fù yán shàn shí ruò cǐ fǎ běn chí dāng dú
修罗世。何复言， 善 实！ 若此法本， 持 当 、读

dāng sòng dāng tā děng jí fēn bié guǎng shuō dāng zuì shèng bǐ xī
当 、诵 当 ，他 等 及分别 广 说 当 ，最 胜 彼希

yǒu jù zú dāng yǒu cǐ zhōng shàn shí dì fēn jiào shī yóu xíng bié
有具足 当 有。此 中 ， 善 实！ 地分， 教师游行别

yì zūn zhòng chù xiāng sì gòng fàn xíng rú shì yǔ yǐ
异， 尊 重 处 相 似， 共 梵行。” 如是语已。

mìngzhěshàn shí shì zūnbiān rú shì yán hé míng cǐ shì zūn
命者善实，世尊边如是言：“何名此，世尊！

fǎ běn yún hé jí rú cǐ chí wǒ rú shì yǔ yǐ
法本？云何及如此持我？”如是语已。

shì zūn mìngzhěshàn shí biān rú shì yán zhì huì bǐ àn dào
世尊，命者善实边如是言：“‘智慧彼岸到’

míng cǐ shàn shí fǎ běn rú shì cǐ chí bǐ hé suǒ yīn ruò
名，此，善实！法本，如是此持。彼何所因？若

rú shì shàn shí zhì huì bǐ àn dào rú lái shuō bǐ rú shì fēi bǐ
如是，善实！智慧彼岸到；如来说，彼如是非彼

àn dào bǐ gù shuōmíng zhì huì bǐ àn dàozhě bǐ hé yì niàn
岸到；彼故，说名智慧彼岸到者。彼何意念？

shàn shí suī rán yǒu fǎ ruò rú lái shuō
善实！虽然，有法若如来说？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bù yǒu shì zūn fǎ
善实言：“不如此，世尊！不有，世尊！法，

ruò rú lái shuō
若如来说。”

shì zūnyán suǒyǒu shàn shí sāngiān dà qiān shì jiè dì chén
世尊言：“所有，善实！三千大千世界地尘

yǒuduōyǒu
有多有？”

shàn shí yán duō shì zūn duō shàn shì bǐ dì chén
善实言：“多，世尊！多，善逝！彼地尘。

bǐ hé suǒ yīn ruò bǐ shì zūn dì chén rú lái shuō fēi chén
彼何所因？若彼，世尊！地尘，如来说；非尘，

bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíng dì chénzhě ruò bǐ shì jiè
彼，如来说；彼故，说名地尘者。若彼世界，

rú lái shuō fēi jiè rú lái shuō bǐ gù shuōmíng shì jiè zhě
如来说；非界，如来说；彼故，说名世界者。”

shì zūnyán bǐ hé yì niàn shàn shí sān shí èr dà zhàng fū
世尊言：“彼何意念？善实！三十二大丈夫

xiàng rú lái yīng zhèngbiàn zhī jiànyīng
相，如来、应、正遍知见应？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bù sān shí èr dà zhàng fū
善实言：“不如此，世尊！不三十二大丈夫

xiàng rú lái yīng zhèngbiàn zhī jiànyīng bǐ hé suǒ yīn suǒyǒu
相，如来、应、正遍知见应。彼何所因？所有，

shì zūn sān shí èr dà zhàng fū xiàng rú lái shuō fēi xiàng suǒ yǒu
世尊！三十二大丈夫相，如来说；非相所有，

rú lái shuō bǐ gù shuōmíng sān shí èr dà zhàng fū xiàng zhě
如来说；彼故，说名三十二大丈夫相者。”

shì zūn yán ruò fù shí shàn shí fù nǚ ruò zhàng fū
世尊言：“若复时，善实！妇女，若丈夫，

ruò rì rì héng qié hé shā děng wǒ shēn shě rú shì shě héng gā hé shā
若日日恒伽河沙等我身舍，如是舍恒伽河沙

děng jié suǒ yǒu wǒ shēn shě ruò cǐ fǎ běn nǎi zhì sì jù děng jì shòu
等劫所有我身舍，若此法本乃至四句等偈，受

yǐ wèi tā děng fēn bié cǐ rú shì bǐ yuán duōguò fú jù shēng
已，为他等分别，此如是，彼缘，多过福聚生，

wú liàng bù kě shǔ
无量、不可数。”

ěr shí mìngzhě shàn shí fǎ jí zhuǎn lì lèi chū bǐ lèi shì
尔时，命者善实，法疾转力泪出，彼泪拭

yǐ shì zūn biān rú shì yán xī yǒu shì zūn zuì shèng xī yǒu
已，世尊边如是言：“希有！世尊！最胜希有！

shàn shì suǒ yǒu cǐ fǎ běn rú lái shuō cǐ wǒ shì zūn zhì shēng
善逝！所有此法本如来说，此我，世尊！智生，

bù wǒ céngshēng lái rú shì sè lèi fǎ běnwénxiān zuì shèng bǐ
不我曾生来，如是色类法本闻先。最胜，彼，

shì zūn xī yǒu jù zú zhòngshēngyǒudāng ruò cǐ jīng zhōngshuōzhōng
世尊！希有具足众生有当，若此经中说中，

shí xiǎng fā shēngdāng bǐ hé suǒ yīn ruò cǐ shì zūn shí xiǎng
实想发生当。彼何所因？若此，世尊！实想；

bǐ rú shì fēi xiǎng bǐ gù rú lái shuō shí xiǎng shí xiǎngzhě bù
彼如是，非想；彼故，如来说实想实想者。不

wǒ shì zūn xī yǒu ruò wǒ cǐ fǎ běnshuōzhōng xìn wǒ jiě
我，世尊！希有。若我此法本说中，信我、解

wǒ ruò bǐ shì zūn zhòngshēngyǒudāng wèi lái shì cǐ fǎ běn
我。若彼，世尊！众生有当，未来世，此法本，

shòudāng chí dāng dú dāng sòngdāng tā děng jí fēn bié guǎng
受当、持当、读当、诵当，他等及分别广

shuōdāng bǐ zuì shèng xī yǒu jù zú yǒudāng suī rán fù cì shí
说当，彼最胜希有具足有当。虽然，复次时，

shì zūn bù bǐ děng pú sà mó hē sà wǒ xiǎngzhuǎndāng bú zhòng
世尊！不彼等菩萨摩诃萨我想转当，不众

shēngxiǎng bú shòuxiǎng bù rén xiǎngzhuǎndāng bǐ hé suǒ yīn
生 想、不寿 想、不人想 转 当。彼何所因？

ruò bǐ shì zūn wǒ xiǎng bǐ rú shì fēi xiǎng ruò jí rú shì zhòng
若彼，世尊！我想，彼如是非想；若及如是 众

shēngxiǎng shòuxiǎng rén xiǎng bǐ rú shì fēi xiǎng bǐ hé suǒ yīn
生 想、寿 想、人想，彼如是非想。彼何所因？

yī qiè xiǎngyuǎn lí cǐ fó shì zūn rú shì yǔ yǐ
一切想 远离，此佛世尊。”如是语已。

shì zūn mìngzhě shàn shí biān rú shì yán rú shì rú shì
世尊，命者善实边如是言：“如是，如是！

shàn shí rú shì rú shì rú yán rǔ zuì shèng xī yǒu jù zú bǐ
善实！如是，如是！如言汝。最 胜 希有具足彼

zhòngshēngyǒudāng ruò cǐ jīng zhōngshuōzhōng bù jīng dāng bú bù
众 生 有当，若此经 中 说 中，不惊 当，不怖

dāng bú wèi dāng bǐ hé suǒ yīn zuì shèng bǐ àn dào cǐ shàn
当，不畏 当。彼何所因？最 胜 彼岸到，此，善

shí rú lái shuō ruò jí shàn shí rú lái zuì shèng bǐ àn dàoshuō
实！如来说；若及，善实！如来最 胜 彼岸到说，

bǐ wú liàng yì fó shì zūnshuō bǐ gù shuōmíng zuì shèng bǐ àn dào
彼无量亦佛、世尊说；彼故，说 名 最 胜 彼岸到

zhě
者。

suī rán fù cì shí shàn shí ruò rú lái rěn bǐ àn dào
“虽然，复次时，善实！若如来忍彼岸到，

bǐ rú shì fēi bǐ àn dào bǐ hé suǒ yīn cǐ shí wǒ shàn shí è
彼如是非彼岸到。彼何所因？此时我，善实！恶

wángfēn bié fēn ròu gē duàn bù shí wǒ bǐ zhōng shí wǒ xiǎng ruòzhòng
王 分别分肉割 断，不时我彼 中 时我 想，若 众

shēngxiǎng ruò shòuxiǎng ruò rén xiǎng ruò bù wǒ yǒuxiǎng fēi xiǎng
生 想，若寿 想，若人想，若不我有想非想

yǒu bǐ hé suǒ yīn ruò wǒ shàn shí bǐ zhōng shí wǒ xiǎngyǒu
有。彼何所因？若我，善实！彼 中 时我想有，

chēnhènxiǎng yì wǒ bǐ zhōng shí yǒu zhòngshēngxiǎng shòuxiǎng rén
瞋恨想亦我彼 中 时有；众 生 想、寿 想、人

xiǎngyǒu chēnhènxiǎng yì wǒ bǐ zhōng shí yǒu niàn zhī wǒ shàn shí
想有，瞋恨想亦我彼 中 时有。念知我，善实！

guò qù shì wǔ bǎi shēng ruò wǒ rěn yǔ xiānrén yǒu bǐ zhōng yì wǒ bù
过去世五百 生，若我忍语仙人有，彼 中 亦我不

xiǎngyǒu bú zhòngshēngxiǎng bú shòuxiǎng bù rén xiǎng bú yì
想有，不众生想、不寿想、不人想，不亦
wǒ yǒuxiǎng fēi xiǎngyǒu bǐ gù cǐ shàn shí pú sà mó hē sà yī
我有想非想有。彼故此，善实！菩萨摩诃萨一
qiè xiǎng shě lí wú shàngzhèngbiàn zhī xīn fā shēngyīng bú sè zhù xīn
切想舍离，无上正遍知心发生应，不色住心
fā shēngyīng bù shēng xiāng wèi chù zhù xīn fā shēngyīng bù
发生应，不声、香、味、触住心发生应，不
fǎ zhù fēi wú fǎ zhù xīn fā shēngyīng wú suǒ zhù xīn fā shēngyīng
法住、非无法住心发生应，无所住心发生应。
bǐ hé suǒ yīn ruò wú suǒ zhù bǐ rú shì zhù bǐ gù rú shì rú
彼何所因？若无所住，彼如是住，彼故，如是如
lái shuō bú sè zhù pú sà mó hē sà shī yǔ yīng bù shēng xiāng
来说，不色住，菩萨摩诃萨施与应；不声、香、
wèi chù fǎ zhù shī yǔ yīng
味、触、法住施与应。

suī rán fù cì shí shàn shí pú sà mó hē sà rú shì shě
“虽然，复次时，善实！菩萨摩诃萨如是舍
shī yīng yī qiè zhòngshēngwèi gù bǐ hé suǒ yīn ruò rú shì shàn
施应，一切众生为故。彼何所因？若如是，善
shí zhòngshēngxiǎng bǐ rú shì fēi xiǎng ruò rú shì bǐ yī qiè
实！众生想，彼如是非想。若如是，彼一切
zhòngshēng rú lái shuō bǐ rú shì fēi zhòngshēng bǐ hé suǒ yīn
众生如来说，彼如是非众生。彼何所因？
zhēn yǔ shàn shí rú lái shí yǔ rú lái bú yì yǔ rú lái rú
真语，善实！如来，实语如来，不异语如来，如
yǔ rú lái fēi bù rú yǔ rú lái
语如来，非不如语如来。

suī rán fù cì shí shàn shí ruò rú lái fǎ zhèng jué shuō
“虽然，复次时，善实！若如来法证觉说，
ruò sī wéi ruò bù bǐ zhōng shí bú wàng pì rú shàn shí zhàng
若思惟，若不彼中实不妄。譬如，善实！丈
fū àn shè rù bù yī yì jiàn rú shì shì duò pú sà jiànyīng ruò
夫暗舍入，不一亦见。如是事堕，菩萨见应，若
shì duò shī yǔ pì rú shàn shí yǎnzhězhàng fū xiǎnmíng yè yuè
事堕施与。譬如，善实！眼者丈夫，显明夜月
chū zhǒngzhǒng sè jiàn rú shì pú sà mó hē sà jiànyīng ruò shì bú
出，种种色见。如是菩萨摩诃萨见应，若事不

duò shī yǔ
堕施与。

suī rán fù cì shí shàn shí ruò shàn jiā zǐ shàn jiā
“虽然，复次时，善实！若善家子、善家

nǚ ruò cǐ fǎ běn shòudāng chí dāng dú dāng sòngdāng
女，若此法本，受当、持当、读当、诵当，

wèi tā děng jí fēn bié guǎngshuōdāng zhī bǐ shàn shí rú lái fó
为他等及分别广说当。知彼，善实！如来佛

zhì jiàn bǐ shàn shí rú lái fó yǎn yī qiè bǐ shàn shí zhòng
智；见彼，善实！如来佛眼。一切彼，善实！众

shēng wú liàng fú jù shēngdāng qǔ dāng
生，无量福聚生当取当。

ruò fù shí shàn shí fù nǚ ruò zhàng fū ruò qián fēn
“若复时，善实！妇女，若丈夫，若前分

shí héng qié hé shā děng wǒ shēn shě rú shì zhōng fēn shí rú shì wǎn
时，恒伽河沙等我身舍，如是中分时，如是晚

fēn shí héng qié hé shā děng wǒ shēn shě yǐ cǐ yīn yuán jié jù zhì
分时，恒伽河沙等我身舍。以此因缘，劫俱致

nà yóuduō bǎi qiān wǒ shēn shě ruò cǐ fǎ běn wén yǐ bú bàng cǐ
那由多百千我身舍。若此法本，闻已不谤，此

rú shì bǐ yuán duōguò fú jù shēng wú liàng bù kě shǔ hé
如是，彼缘，多过福聚生，无量、不可数。何

fù yán ruò xiě yǐ shòu chí dú sòng wèi tā děng jí fēn bié guǎngshuō
复言若写已受持读诵，为他等及分别广说。

suī rán fù cì shí shàn shí bù kě sī bù kě chēng
“虽然，复次时，善实！不可思、不可称，

cǐ fǎ běn bǐ bù kě sī rú shì guǒbàoguāncháyīng cǐ shàn
此法本，彼不可思，如是果报观察应。此，善

shí fǎ běn rú lái shuō shèngshèng fā xíngzhòngshēng wèi gù zuì shèng
实！法本如来说，胜乘发行众生为故，最胜

shèng fā xíngzhòngshēng wèi gù ruò cǐ fǎ běn shòudāng chí dāng
乘发行众生为故。若此法本，受当、持当、

dú dāng sòngdāng wèi tā děng jí fēn bié guǎngshuōdāng zhī bǐ
读当、诵当，为他等及分别广说当。知彼，

shàn shí rú lái fó zhì jiàn bǐ shàn shí rú lái fó yǎn yī qiè
善实！如来佛智；见彼，善实！如来佛眼。一切

bǐ shàn shí zhòngshēng wú liàng fú jù jù zú yǒudāng bù kě
彼，善实！众生，无量福聚具足有当，不可

sī bù kě chēng yì bù kě liàng fú jù jù zú yǒudāng yī qiè bǐ
思、不可 称 亦不可量福聚具足有当。一切彼，

shàn shí zhòngshēng wǒ jiān pú tí chí dāngyǒu bǐ hé suǒ yīn
善实！ 众 生，我肩菩提持当有！彼何所因？

bù néng shàn shí cǐ fǎ běn xiǎo xìn jiě zhě zhòngshēngwén bù
不能，善实！此法本，小信解者 众 生 闻，不

wǒ jiànzhě bú zhòngshēngjiànzhě bú shòujiànzhě bù rén jiànzhě
我见者、不 众 生 见者、不寿见者、不人见者、

bù pú sà shì zhòngshēngnéngwénshòu ruò chí ruò dú ruò sòng
不菩萨誓 众 生 能 闻 受，若持、若读、若诵，

ruò wú shì chùyǒu
若无是处有。

suī rán fù cì shí shàn shí cǐ zhōng dì fēn cǐ jīng
“虽然，复次时，善实！此 中 地分，此经

guǎngshuō gòngyǎng bǐ dì fēn yǒudāngtiān rén ē xiū luó shì
广 说，供 养 彼地分有当天、人、阿修罗世，

lǐ yòu rào zuò jí bǐ dì fēn yǒudāng zhī dì bǐ dì fēn yǒudāng
礼右绕作及彼地分有当，支帝彼地分有当。

ruò bǐ shàn shí shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ ruò cǐ
“若彼，善实！善家子，若善家女，若此

rú shì sè lèi jīng shòudāng chí dāng dú dāng sòngdāng wèi
如是色类经，受 当、持 当、读 当、诵 当，为

tā děng jí fēn bié guǎngshuōdāng bǐ qīngjiànyǒudāng jí qīngjiàn bǐ
他 等 及分别 广 说 当，彼轻贱有当极轻贱。彼

hé suǒ yīn suǒyǒu bǐ zhòngshēng qiánshēng bú shàn yè zuò yǐ è
何所因？所有彼 众 生，前 生 不善业作已，恶

qù zhuǎnduò suǒyǒuxiàn rú shì fǎ zhōng qīngjiàn jìn dāng fó pú
趣 转 堕；所有现如是法 中，轻贱尽 当，佛菩

tí dé dāng
提得 当。

bǐ hé suǒ yīn niàn zhī wǒ shàn shí guò qù shì bù kě shǔ
“彼何所因？念知我，善实！过去世不可数，

jié bù kě shǔ guòdēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī tā tā guò
劫不可数，过 灯 作如来、应、正 遍知他，他过

sì bā shí fó jù zhì nà yóuduō bǎi qiānyǒu ruò wǒ qīn chénggòngyǎng
四八十佛俱致那由多百千有，若我亲 承 供 养，

qīn chénggòngyǎng yǐ bù yuǎn lí ruò wǒ shàn shí bǐ fó
亲 承 供 养已，不远离。若我，善实！彼佛、

shì zūn qīn chénggòngyǎng yǐ bù yuǎn lí ruò hòu shí hòucháng shí
世尊亲 承 供 养已，不远离，若后时、后 长 时，

hòu fēn wǔ bǎi zhèng fǎ pò huài shí zhōng zhuǎn shí zhōng cǐ jīngshòu
后分五百，正 法破坏时 中，转 时 中，此经受

dāng chí dāng dú dāng sòngdāng wèi tā děng jí fēn bié guǎng
当、持 当、读 当、诵 当，为他 等 及分别 广

shuōdāng cǐ fù shí shàn shí fú jù biān cǐ qián fú jù bǎi
说 当。此复时，善 实！福聚边，此前福聚，百

shàng yì shù bù jí qiānshàng yì bǎiqiānshàng yì jù zhì bǎiqiān
上 亦数不及，千 上 亦、百千 上 亦、俱致百千

shàng yì jù zhì nà yóuduō bǎiqiānshàng yì sēng qí yē yì jiā luó
上 亦、俱致那由多百千 上 亦、僧企耶亦、迦罗

yì suàn yì pì yù yì yōu bō ní shē yì nǎi zhì pì yù yì bù
亦、算 亦、譬喻亦、忧波泥奢亦、乃至譬喻亦不

jí
及。

ruò fù shàn shí bǐ děngshàn jiā zǐ shàn jiā nǚ wǒ
“若复，善 实！彼 等 善家子、善家女，我

fú jù shuō cǐ suǒyǒu bǐ shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ ruò bǐ zhōng shí
福聚说，此所有彼 善家子、善家女，若彼 中 时

zhōng fú jù qǔ dāng kuáng[10] zhòngshēngshùndào xīn luàndào suī
中 福聚取 当，狂[10] 众 生 顺到，心乱到。虽

rán fù cì shí shàn shí bù kě sī bù kě chēng fǎ běn rú
然，复次时，善 实！不可思、不可 称，法本如

lái shuō bǐ bù kě sī rú shì guǒbàoguāncháyīng
来说，彼不可思，如是果报 观 察应。”

ěr shí mìngzhěshàn shí shì zūnbiān rú shì yán yún hé shì
尔时，命 者善 实世尊边如是言：“云何，世

zūn pú sà shèng fā xíngzhùyīng yún hé xiū xíngyīng yún hé xīn xiáng
尊！菩萨 乘 发行住应？云何修行应？云何心 降

fú
伏？”

shì zūnyán cǐ shàn shí pú sà shèng fā xíng rú shì xīn
世尊言：“此，善 实！菩萨 乘 发行，如是心

fā shēngyīng yī qiè zhòngshēng wǒ wú[11] shòu yú niè pán jiè miè dù
发 生 应：‘一切 众 生，我无[11] 受余涅槃界灭度

[10] 大正藏本：猛；永乐北藏本及龙藏本：狂
[11] 大正藏本：无我；永乐北藏本及龙藏本：我无

yīng rú shì yī qiè zhòngshēngmiè dù wú yǒu yī zhòngshēngmiè dù
应，如是一切众生灭度，无有一众生灭度

yǒu bǐ hé suǒ yīn ruò shàn shí pú sà zhòngshēngxiǎngzhuǎn
有。’彼何所因？若，善实！菩萨众生想转，

bù bǐ pú sà mó hē sà míngshuōyīng nǎi zhì rén xiǎngzhuǎn bù bǐ
不彼[12]菩萨摩诃萨名说应；乃至人想转，不彼

pú sà mó hē sà míngshuōyīng bǐ hé suǒyóu wú yǒu shàn shí
菩萨摩诃萨名说应。彼何所由？无有，善实！

yī fǎ pú sà shèng fā xíngmíng bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu yī
一法，菩萨乘发行名。彼何意念？善实！有一

fǎ ruò rú lái dēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī biān wú shàng
法，若如来灯作如来、应、正遍知边，无上

zhèngbiàn zhī zhèng jué rú shì yǔ yǐ
正遍知证觉？”如是语已。

mìngzhěshàn shí shì zūn biān rú shì yán wú yǒu bǐ shì zūn
命者善实世尊边如是言：“无有彼，世尊！

yī fǎ ruò rú lái dēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī biān wú shàng
一法，若如来灯作如来、应、正遍知边，无上

zhèngbiàn zhī zhèng jué rú shì yǔ yǐ
正遍知证觉。”如是语已。

shì zūn mìngzhěshàn shí rú shì yán rú shì rú shì shàn
世尊，命者善实如是言：“如是，如是！善

shí rú shì rú shì wú yǒu bǐ yī fǎ ruò rú lái dēngzuò rú lái
实！如是，如是！无有彼一法，若如来灯作如来、

yīng zhèngbiàn zhī biān wú shàngzhèngbiàn zhī zhèng jué ruò fù
应、正遍知边，无上正遍知证觉。若复，

shàn shí yī fǎ rú lái zhèng jué yǒu bù wǒ dēngzuò rú lái yīngzhèng
善实！一法，如来证觉有，不我灯作如来应正

biàn zhī jì shuōyǒudāng rǔ xíngzhě wèi lái shì shì jiā móu ní míng
遍知记说有当‘汝行者，未来世，释迦牟尼名，

rú lái yīng zhèngbiàn zhī zhě shì gù cǐ shàn shí rú
如来、应、正遍知’者。是故，此，善实！如

lái yīng zhèngbiàn zhī wú yǒu yī fǎ ruò wú shàngzhèngbiàn zhī
来、应、正遍知，无有一法，若无上正遍知

zhèng jué bǐ gù dēngzuò rú lái yīng zhèngbiàn zhī jì shuōyǒu
证觉，彼故，灯作如来、应、正遍知记说有

[12] 大正藏本：彼不；永乐北藏本及龙藏本：不彼

dāng rǔ xíngzhě wèi lái shì shì jiā móu ní míng rú lái yīng
当：‘汝行者，未来世，释迦牟尼名，如来、应、
zhèngbiàn zhī bǐ hé suǒ yīn rú lái zhě shàn shí zhēn rú gù
正 遍知。’彼何所因？如来者， 善实！ 真如故
cǐ jí shì rú lái zhě shàn shí bù shēng fǎ gù cǐ jí shì shì
此即是；如来者， 善实！不 生 法故此即是；世
zūn zhě shàn shí dàoduàn cǐ jí shì rú lái zhě shàn shí bì
尊者， 善实！道 断 此即是；如来者， 善实！毕
jìng bù shēng gù cǐ jí shì bǐ hé suǒ yīn rú shì bǐ shí bù shēng
竟不 生 故此即是。彼何所因？如是，彼实不 生，
ruò zuì shèng yì
若最 胜 义。

ruò yǒu shàn shí rú shì yǔ rú lái yīng zhèngbiàn
“若有， 善实！如是语：‘如来、应、 正 遍
zhī wú shàngzhèngbiàn zhī zhèng jué bǐ bù rú yǔ fěi bàng wǒ
知，无 上 正 遍知 证 觉。’彼不如语，诽 谤 我。
bǐ shàn shí bù shí qǔ bǐ hé suǒ yīn wú yǒu bǐ shàn shí
彼， 善实！不实取。彼何所因？无有彼， 善实！
yī fǎ ruò rú lái yīng zhèngbiàn zhī wú shàngzhèngbiàn zhī zhèng
一法，若如来、应、正 遍知，无 上 正 遍知 证
jué ruò shàn shí rú lái fǎ zhèng jué shuō ruò bù bǐ zhōng shí bú
觉。若， 善实！如来法 证 觉说，若不彼 中 实不
wàng bǐ gù rú lái shuō yī qiè fǎ fó fǎ zhě bǐ hé suǒ
妄，彼故如来说：‘一切法，佛法者。’彼何所
yīn yī qiè fǎ yī qiè fǎ zhě shàn shí yī qiè bǐ fēi fǎ rú
因？一切法、一切法者， 善实！一切彼非法，如
lái shuō bǐ gù shuōmíng yī qiè fǎ zhě
来说；彼故， 说 名一切法者。

pì rú shàn shí zhàng fū yǒu jù zú shēn dà shēn
“譬如， 善实！ 丈 夫有具足身、大身。”
mìngzhěshàn shí yán ruò bǐ shì zūn rú lái zhàng fū shuō
命者善实言：“若彼，世尊！如来， 丈 夫说
jù zú shēn dà shēn fēi shēn bǐ shì zūn rú lái shuō bǐ
具足身、大身；非身，彼，世尊！如来说；彼
gù shuō jù[13] zú shēn dà shēnzhě
故， 说具[13]足身、大身者。”

[13] 大正藏本：名；永乐北藏本及龙藏本：具

shì zūn yán rú shì rú shì shàn shí rú shì rú shì
世尊言：“如是，如是！善实！如是，如是！

ruò pú sà rú shì yǔ yǒuzhòngshēng bō niè pánmiè dù wǒ bù bǐ
若菩萨如是语：‘有众生般涅槃灭度。’我不彼

pú sà míngshuōyīng bǐ hé suǒ yīn yǒu shàn shí yǒu yī fǎ ruò
菩萨名说应。彼何所因？有，善实！有一法若

pú sà míng
菩萨名？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn
善实言：“不如此，世尊！”

shì zūn yán zhòngshēngzhòngshēngzhě shàn shí fēi zhòngshēng
世尊言：“众生众生者，善实！非众生，

bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíngzhòngshēngzhě bǐ gù rú
彼，如来说；彼故，说名众生者。彼故，如

lái shuō wú wǒ yī qiè fǎ wú zhòngshēng wú shòuzhě wú zhǎng
来说：‘无我一切法，无众生、无寿者、无长

yǎngzhě wú rén yī qiè fǎ zhě ruò shàn shí pú sà rú shì yǔ
养者，无人一切法者。’若，善实！菩萨如是语：

wǒ fó tǔ zhuāngyánchéng jiù bǐ yì rú shì bù míngshuōyīng bǐ
‘我佛土庄严成就。’彼亦如是不名说应。彼

hé suǒ yīn guó tǔ zhuāngyán guó tǔ zhuāngyán zhě shàn shí fēi
何所因？国土庄严国土庄严者，善实！非

zhuāngyán bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíngguó tǔ zhuāngyánzhě
庄严，彼，如来说；彼故，说名国土庄严者。

ruò shàn shí pú sà mó hē sà wú wǒ fǎ wú wǒ fǎ zhě xìn jiě bǐ
若，善实！菩萨摩诃萨无我法无我法者信解，彼，

rú lái yīng zhèngbiàn zhī pú sà mó hē sà míngshuō
如来、应、正遍知，菩萨摩诃萨名说。

bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu rú lái ròu yǎn
“彼何意念？善实！有如来肉眼？”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn yǒu rú lái ròu yǎn
善实言：“如是，如是！世尊！有如来肉眼。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu rú lái tiān yǎn
世尊言：“彼何意念？善实！有如来天眼？”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn yǒu rú lái tiān yǎn
善实言：“如是，如是！世尊！有如来天眼。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu rú lái huì yǎn
世尊言：“彼何意念？善实！有如来慧眼？”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn yǒu rú lái huì yǎn
善实言:“如是,如是!世尊!有如来慧眼。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu rú lái fǎ yǎn
世尊言:“彼何意念? 善实!有如来法眼? ”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn yǒu rú lái fǎ yǎn
善实言:“如是,如是!世尊!有如来法眼。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí yǒu rú lái fó yǎn
世尊言:“彼何意念? 善实!有如来佛眼? ”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn yǒu rú lái fó yǎn
善实言:“如是,如是!世尊!有如来佛眼。”

shì zūn yán shàn shàn shàn shí bǐ hé yì niàn shàn
世尊言:“善, 善! 善实! 彼何意念? 善

shí suǒ yǒu héng qié dà hé shā suī rán bǐ shā bǐ rú lái shuō
实!所有恒伽大河沙,虽然彼沙,彼,如来说? ”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn rú shì rú shì
善实言:“如是, 如是! 世尊! 如是, 如是!

shàn shì shuō bǐ rú lái bǐ shā
善逝! 说彼, 如来, 彼沙。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí suǒ yǒu héng qié dà hé
世尊言:“彼何意念? 善实! 所有恒伽大河

shā bǐ suǒ yǒu héng qié dà hé yǒu suǒ yǒu bǐ zhōng shā bǐ suǒ yǒu
沙, 彼所有恒伽大河有, 所有彼 中 沙, 彼所有

jí shì jiè yǒu duō bǐ shì jiè yǒu
及世界有, 多彼世界有? ”

shàn shí yán duō shì zūn duō shàn shì bǐ shì jiè yǒu
善实言:“多,世尊!多,善逝!彼世界有。”

shì zūn yán suǒ yǒu shàn shí bǐ zhōng shì jiè zhōng zhòng shēng
世尊言:“所有,善实!彼 中 世界 中 众 生,

bǐ děng wǒ zhǒng zhǒng yǒu xīn liú zhù zhī bǐ hé suǒ yīn xīn liú
彼等,我, 种 种 有心流注知。彼何所因? 心流

zhù xīn liú zhù zhě shàn shí fēi liú zhù cǐ rú lái shuō bǐ gù
注心流注者, 善实!非流注, 此, 如来说;彼故,

shuō míng xīn liú zhù zhě bǐ hé suǒ yīn guò qù shàn shí xīn bù
说名心流注者。彼何所因? 过去, 善实! 心不

kě dé wèi lái xīn bù kě dé xiàn zài xīn bù kě dé
可得, 未来心不可得, 现在心不可得。

bǐ hé yì niàn shàn shí ruò yǒu shàn jiā zǐ ruò shàn jiā
“彼何意念? 善实! 若有善家子, 若善家

nǚ ruò sān qiān dà qiān shì jiè qī bǎo mǎn zuò yǐ shī yǔ suī rán
女，若三千大千世界七宝满作已施与，虽然，

bǐ shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ ruò bǐ yuán duō fú jù shēng
彼善家子，若善家女，若彼缘，多福聚生？”

shàn shí yán duō shì zūn duō shàn shì
善实言：“多，世尊！多，善逝！”

shì zūn yán rú shì rú shì shàn shí rú shì rú shì
世尊言：“如是，如是！善实！如是，如是！

duō bǐ shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ ruò bǐ yuán duō fú jù shēng
多。彼善家子，若善家女，若彼缘，多福聚生，

wú liàng bù kě shǔ fú jù fú jù zhě shàn shí fēi jù bǐ
无量、不可数。福聚福聚者，善实！非聚，彼，

rú lái shuō bǐ gù shuō míng fú jù zhě ruò fù shàn shí fú
如来说；彼故，说名福聚者。若复，善实！福

jù yǒu bù rú lái shuō fú jù fú jù zhě
聚有，不如来说福聚福聚者。

bǐ hé yì niàn shàn shí sè shēn chéng jiù rú lái jiàn
“彼何意念？善实！色身成就如来见

yīng
应？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn fēi sè shēn chéng jiù rú
善实言：“不如此，世尊！非色身成就如

lái jiàn yīng bǐ hé suǒ yīn sè shēn chéng jiù sè shēn chéng jiù zhě
来见应。彼何所因？色身成就色身成就者，

shì zūn fēi chéng jiù cǐ rú lái shuō bǐ gù shuō míng sè shēn
世尊！非成就，此，如来说；彼故，说名色身

chéng jiù zhě
成就者。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí xiàng jù zú rú lái jiàn
世尊言：“彼何意念？善实！相具足如来见

yīng
应？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn fēi xiàng jù zú rú lái jiàn
善实言：“不如此，世尊！非相具足如来见

yīng bǐ hé suǒ yīn cǐ shì zūn xiàng jù zú rú lái shuō
应。彼何所因？此，世尊！相具足，如来说；

fēi xiàng jù zú rú lái shuō bǐ gù shuō míng xiàng jù zú zhě
非相具足，如来说；彼故，说名相具足者。”

shì zūn yán bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán rú lái rú
世尊言：“彼何意念？善实！虽然，如来如
shì niàn wǒ fǎ shuō
是念‘我法说’？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bù rú lái rú shì niàn
善实言：“不如此，世尊！不如来如是念：
wǒ fǎ shuō
‘我法说。’”

shì zūn yán ruò wǒ shàn shí rú shì yǔ rú lái fǎ shuō
世尊言：“若我，善实！如是语：‘如来法说。’
fěi bàng wǒ bǐ shàn shí bù shí qǔ bǐ hé suǒ yīn fǎ shuō
诽谤我。彼，善实！不实取。彼何所因？法说
fǎ shuō zhě shàn shí wú yǒu fǎ ruò fǎ shuō míng kě dé
法说者，善实！无有法，若法说名可得。”

ěr shí mìng zhě shàn shí shì zūn biān rú shì yán suī rán
尔时，命者善实，世尊边如是言：“虽然，
shì zūn dāng yǒu wèi lái pō yǒu zhòng shēng hòu shí hòu cháng shí
世尊！当有未来，颇有众生，后时、后长时、
hòu fēn wǔ bǎi zhèng fǎ pò huài shí zhōng zhuǎn shí zhōng ruò cǐ
后分五百[14]，正法破坏时中，转时中，若此
rú shì sè lèi fǎ shuō wén yǐ xìn dāng yǒu
如是色类法说，闻已信当有？”

shì zūn yán bù bǐ shàn shí zhòng shēng fēi bú zhòng shēng
世尊言：“不彼，善实！众生，非不众生。
bǐ hé suǒ yīn zhòng shēng zhòng shēng zhě shàn shí yī qiè bǐ fēi
彼何所因？众生众生者，善实！一切彼非
zhòng shēng bǐ rú lái shuō bǐ gù shuō míng zhòng shēng zhě
众生，彼，如来说；彼故，说名众生者。
bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán yǒu fǎ ruò rú lái wú shàng zhèng
彼何意念？善实！虽然，有法若如来无上正
biàn zhī zhèng jué
遍知证觉？”

mìng zhě shàn shí yán wú yǒu bǐ shì zūn yǒu fǎ ruò rú lái
命者善实言：“无有彼，世尊！有法若如来
wú shàng zhèng biàn zhī
无上正遍知。”

[14] 大正藏本：十；永乐北藏本及龙藏本：百

shì zūn yán rú shì rú shì shàn shí rú shì rú shì
世尊言：“如是，如是！善实！如是，如是！

wēi xiǎo bǐ zhōng fǎ wú yǒu bù kě dé bǐ gù shuō míng wú shàng zhèng
微小彼中法无有、不可得，彼故说名无上正

biàn zhī zhě suī rán fù cì shí shàn shí píng děng zhèng fǎ bǐ
遍知者。虽然，复次时，善实！平等正法，彼

bù zhōng yǒu bù píng děng bǐ gù shuō míng wú shàng zhèng biàn zhī zhě
不中有不平等，彼故说名无上正遍知者。

wú wǒ gù wú shòu gù wú zhòng shēng gù wú rén gù píng děng
无我故、无寿故、无众生故、无人故，平等。

wú shàng zhèng biàn zhī yī qiè shàn fǎ zhèng jué shàn fǎ shàn fǎ zhě
无上正遍知，一切善法证觉。善法善法者，

shàn shí fēi fǎ rú shì bǐ rú lái shuō bǐ gù shuō míng shàn
善实！非法，如是彼，如来说；彼故，说名善

fǎ zhě
法者。

ruò fù shàn shí suǒ yǒu sān qiān dà qiān shì jiè xū mí shān
“若复，善实！所有三千大千世界须弥山

wáng bǐ suǒ yǒu jù qī bǎo pǔ sàn rú lái yīng děng zhèng biàn
王，彼所有聚七宝，普散如来、应、等正遍

zhī shī yǔ ruò cǐ zhì huì bǐ àn dào nǎi zhì sì jù děng jì shòu
知施与。若此智慧彼岸到，乃至四句等偈，受

yǐ wèi tā děng fēn bié cǐ shàn shí fú jù bǐ qián zhě fú
已，为他等分别，此，善实！福聚，彼前者福

jù bǎi shàng yì shù bù jí qiān shàng yì bǎi qiān shàng yì jù
聚，百上亦数不及，千上亦、百千上亦、俱

zhì bǎi qiān shàng yì jù zhì nà yóu tā bǎi qiān shàng yì sēng qǐ yē
致百千上亦、俱致那由他百千上亦、僧企耶

yì jiā luó yì suàn yì pì yù yì yōu bō ní shē yì nǎi zhì
亦、迦罗亦、算亦、譬喻亦、忧波泥奢亦、乃至

pì yù yì bù jí
譬喻亦不及。

bǐ hé yì niàn shàn shí suī rán rú lái rú shì niàn wǒ
“彼何意念？善实！虽然，如来如是念‘我

zhòng shēng dù tuō bù fù bǐ shàn shí rú shì jiàn yīng bǐ
众生度脱’？不，复彼，善实！如是见应。彼

hé suǒ yīn yǒu wú shàn shí wú yǒu yī zhòng shēng ruò rú lái dù tuō
何所因？有无，善实！无有一众生若如来度脱。

ruò fù shàn shí yǒu rú shì zhòngshēngyǒu ruò bǐ rú lái dù tuō
若复，善实！有，如是众生有，若彼如来度脱。

bǐ rú shì rú lái wǒ qǔ yǒu zhòngshēng qǔ shòu qǔ rén qǔ yǒu
彼如是，如来我取有，众生取、寿取、人取有。

wǒ qǔ wǒ qǔ zhě shàn shí fēi qǔ cǐ rú lái shuō bǐ xiǎo
我取、我取者，善实！非取，此，如来说；彼小

ér fán fū shēng qǔ xiǎo ér fán fū shēngxiǎo ér fán fū shēngzhě shàn
儿凡夫生取。小儿凡夫生小儿凡夫生者，善

shí fēi shēng bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíngxiǎo ér fán fū
实！非生，彼，如来说；彼故，说名小儿凡夫

shēngzhě
生者。

bǐ hé yì niàn shàn shí xiàng jù zú rú lái jiànyīng
“彼何意念？善实！相具足如来见应？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn rú wǒ shì zūnshuō yì
善实言：“不如此，世尊！如我，世尊说义

jiě wǒ bú xiàng jù zú rú lái jiànyīng
解，我不相具足如来见应。”

shì zūnyán shàn shàn shàn shí rú shì rú shì shàn
世尊言：“善，善！善实！如是，如是！善

shí rú rú yǔ rǔ bú xiàng jù zú rú lái jiànyīng bǐ hé suǒ yīn
实！如如语汝，不相具足如来见应。彼何所因？

bǐ fù shàn shí xiàng jù zú rú lái jiànyīng yǒu bǐ wángzhuàn lún
彼复，善实！相具足如来见应；有彼王转轮，

rú lái yǒu bǐ gù bú xiàng jù zú rú lái jiànyīng cǐ xiàng fēi xiàng
如来有；彼故，不相具足如来见应。此相非相

gù rú lái jiànyīng
故，如来见应。”

ěr shí mìngzhěshàn shí shì zūnbiān rú shì yán rú wǒ shì
尔时，命者善实世尊边如是言：“如我，世

zūn shì zūnshuō yì jiě wǒ bú xiàng jù zú rú lái jiànyīng
尊！世尊说义解，我不相具足如来见应。”

ěr shí shì zūn bǐ shí cǐ qié tuóshuō
尔时，世尊彼时此伽陀说：

ruò wǒ sè jiàn　ruò wǒ shēng qiú
若我色见　若我声求
xié jiě tuō xíng　bù wǒ jiàn bǐ
邪解脱行　不我见彼[15]

fǎ tǐ fó jiàn yīng　fǎ shēn bǐ rú lái
法体佛见应　法身彼如来
fǎ tǐ jí bù shí　gù bǐ　bù néng zhī
法体及不识　故彼[16]不能知

bǐ hé yì niàn　shàn shí　xiàng jù zú　rú lái wú shàng
“彼何意念？善实！相具足，如来无上
zhèng biàn zhī zhèng jué　bù　fù bǐ　shàn shí　rú shì jiàn yīng　bǐ
正遍知证觉？不，复彼，善实！如是见应。彼
hé suǒ yīn　bù　shàn shí　xiàng jù zú　rú lái wú shàng zhèng biàn
何所因？不，善实！相具足，如来无上正遍
zhī zhèng jué　fù shí　bǐ　shàn shí　yǒu rú shì yǔ　pú sà shèng
知证觉。复时，彼，善实！有如是语：‘菩萨乘
fā xíng　yǒu fǎ pò miè　shī shè duàn　bù　fù　shàn shí　rú
发行，有法破灭，施设断。’不，复，善实！如
shì jiàn yīng　bǐ hé suǒ yīn　bù pú sà chéng fā xíng yǒu fǎ pò miè
是见应。彼何所因？不菩萨乘发行有法破灭，
shī shè bú duàn
施设不断。

ruò fù　shàn shí　shàn jiā zǐ　ruò shàn jiā nǚ　ruò héng
“若复，善实！善家子，若善家女，若恒
qié hé shā děng shì jiè qī bǎo mǎn zuò yǐ shī yǔ　ruò pú sà mó hē sà
伽河沙等世界七宝满作已施与；若菩萨摩诃萨
wú wǒ　wú shēng zhōng　fǎ zhōng rěn dé　cǐ rú shì　bǐ yuán
无我、无生中，法中忍得。此如是，彼缘，
duō guò fú jù shēng　bù　fù　shàn shí　pú sà fú jù qǔ yīng
多过福聚生。不，复，善实！菩萨福聚取应。”
mìng zhě shàn shí yán　bù　shì zūn　pú sà fú jù qǔ yīng
命者善实言：“不，世尊！菩萨福聚取应？”
shì zūn yán　qǔ yīng　shàn shí　bù qǔ yīng　bǐ gù shuō míng qǔ yīng
世尊言：“取应，善实！不取应，彼故说名取应。

[15] 大正藏本：彼人；永乐北藏本及龙藏本：彼
[16] 大正藏本：彼；永乐北藏本及龙藏本：故彼

suī rán fù cì shí shàn shí ruò yǒu rú shì yǔ rú
“虽然，复次时，善实！若有如是语：‘如
lái qù ruò bú qù ruò zhù ruò zuò ruò wò ruò rú fǎ bù
来去、若不去、若住、若坐、若卧、若如法。’不
wǒ shàn shí shuō yì jiě bǐ hé suǒ yīn rú lái zhě shàn shí
我，善实！说义解。彼何所因？如来者，善实！
shuōmíng wú suǒ qù wú suǒ lái bǐ gù shuōmíng rú lái yīng zhèng
说名无所去、无所来，彼故说名如来、应、正
biàn zhī zhě
遍知者。

ruò fù shàn shí shàn jiā zǐ ruò shàn jiā nǚ ruò suǒ
“若复，善实！善家子，若善家女，若所
yǒu sān qiān dà qiān shì jiè dì chén bǐ rú shì sè lèi mò zuò yǐ nǎi
有三千大千世界地尘，彼如是色类墨作已，乃
zhì rú shì bù kě shǔ pì rú zuì xiǎo jù bǐ hé yì niàn shàn shí
至如是不可数，譬如最小聚。彼何意念？善实！
suī rán bǐ duō zuì xiǎo jù yǒu
虽然，彼多最小聚有？”

shàn shí yán rú shì rú shì shì zūn duō bǐ zuì xiǎo jù
善实言：“如是，如是！世尊！多彼最小聚
yǒu bǐ hé suǒ yīn bǐ shì zūn jù yǒu bú shì zūn shuō zuì xiǎo
有。彼何所因？彼，世尊！聚有，不世尊说最小
jù zhě bǐ hé suǒ yīn ruò bǐ shì zūn zuì xiǎo jù shuō fēi jù
聚者。彼何所因？若彼，世尊！最小聚说；非聚，
bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíng zuì xiǎo jù zhě ruò jí rú lái
彼，如来说；彼故，说名最小聚者。若及如来
shuō sān qiān dà qiān shì jiè zhě fēi jiè rú lái shuō bǐ gù shuō
说三千大千世界者；非界，如来说；彼故，说
míng sān qiān dà qiān shì jiè zhě bǐ hé suǒ yīn bǐ shì zūn jiè
名三千大千世界者。彼何所因？彼，世尊！界
yǒu bǐ rú shì tuán[17] qǔ yǒu ruò rú shì rú lái tuán[18] qǔ shuō
有，彼如是抟[17]取有。若如是，如来抟[18]取说；
fēi qǔ bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíng tuán[19] qǔ zhě
非取，彼，如来说；彼故，说名抟[19]取者。”

[17] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟
[18] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟
[19] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

shì zūn yán tuán qǔ rú shì shàn shí bú shì sú yǔ
世尊言：“抟[20]取，如是，善实！不世俗语，
bù kě shuō fēi fǎ fēi fēi fǎ bǐ xiǎo ér fán fū shēng qǔ bǐ
不可说，非法，非非法，彼小儿凡夫生取。彼
hé suǒ yīn ruò cǐ yǒu shàn shí rú shì shuō wǒ jiàn rú lái
何所因？若此有，善实！如是说：‘我见，如来
shuō zhòngshēngjiàn shòujiàn rén jiàn rú lái shuō suī rán
说，众生见、寿见、人见，如来说。’虽然，
bǐ shàn shí zhèngshuō yǔ
彼，善实！正说语？”

shàn shí yán bù rú cǐ shì zūn bù rú cǐ shàn shì
善实言：“不如此，世尊！不如此，善逝！
bǐ hé suǒ yīn ruò bǐ shì zūn wǒ jiàn rú lái shuō fēi jiàn
彼何所因？若彼，世尊！我见，如来说；非见，
bǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíng wǒ jiàn zhě
彼，如来说；彼故，说名我见者。”

shì zūn yán rú shì cǐ shàn shí pú sà shèng fā xíng
世尊言：“如是，此，善实！菩萨乘发行，
yī qiè fǎ zhī yīng jiànyīng xìn jiě yīng rú xìn jiě rú wú fǎ xiǎng
一切法知应，见应，信解应。如信解，如无法想
yì zhù bǐ hé suǒ yīn fǎ xiǎng fǎ xiǎngzhě shàn shí fēi xiǎng
亦住。彼何所因？法想法想者，善实！非想，
cǐ rú lái shuō bǐ gù shuōmíng fǎ xiǎngzhě ruò fù shí shàn
此，如来说；彼故，说名法想者。若复时，善
shí pú sà mó hē sà wú liàng wú shù shì jiè qī bǎomǎnzhōngzuò yǐ
实！菩萨摩诃萨无量无数世界七宝满中作已，
rú lái děng yīngděng zhèngbiàn zhī děng shī yǔ ruòshàn jiā zǐ
如来等、应等、正遍知等施与，若善家子，
ruòshàn jiā nǚ ruò rú shì zhì huì bǐ àn dào nǎi zhì sì jù děng jì
若善家女，若如是智慧彼岸到，乃至四句等偈，
shòu chí fēn bié dú sòng wèi tā děng jí fēn bié guǎngshuō cǐ
受持、分别、读诵，为他等及分别广说。此
rú shì bǐ yuán duōguò fú jù shēng wú liàng bù kě shǔ yún
如是，彼缘，多过福聚生，无量、不可数。云
hé jí guǎngshuō rú bù guǎngshuō bǐ gù shuōmíngguǎngshuō
何及广说？如不广说，彼故说名广说。

[20] 大正藏本：搏；永乐北藏本及龙藏本：抟

xīng yì dēnghuàn lù pàomèngdiànyún jiàn rú shì yǒuwéizhě
星翳灯 幻，露泡 梦 电云，见如是，有为者。

cǐ yǔ shì zūn huān xǐ shàngzuòshàn shí bǐ jí bǐ qiū
此语，世尊，欢 喜 上 座善实，彼及比丘、

bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí bǐ tiān rén ē xiū luó
比丘尼、优婆塞、优婆夷，彼天、人、阿修罗、

qián tà pó děng wén shì zūnshuō dà huān xǐ
乾闼婆 等，闻世尊说，大 欢 喜。

guī mìng yī qiè fó pú sà hǎi děng
归命一切佛菩萨海 等！

金刚能断般若波罗蜜经

● 结诵仪

bō rě wú jìn zàngzhēnyán

般若无尽藏 真言

（三遍）

ná mó bó qié fá dì bō lì rě bō luó mì duō yì dá zhí tuō ōng hé
南谟薄伽伐帝.钵唎若.波罗蜜多曳.怛侄他.唵.纥
lì dì lì shì lì shù lǔ zhī sān mì lì zhī fó shè yì suō hē
唎地唎室唎.戍噜知.三密栗知.佛社曳.莎诃.

jīn gāng xīn zhēnyán

金刚心真言

（三遍）

ōng wū lún ní suō pó hē
唵.乌伦尼.娑婆诃.

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南無喝啰怛那.哆啰夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hòng hè hè sū dá ná hòng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰. 吽 .贺贺.苏怛拏. 吽 .泼抹拏.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huí xiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán hā là

唵.娑摩啰.娑摩啰.弥摩曩.萨哈啰.摩诃咱哈啰

hòng

吽.

jīngzàn

经赞

（一遍）

duàn yí shēng xìn jué xiàng chāozōng dùnwàng rén fǎ jiě zhēnkōng bō

断疑生信.绝相超宗.顿忘人法解真空.般

rě wèi chóngchóng sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng

若味重 重.四句融通.福德叹无穷.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà

南無祇园会上佛菩萨（合掌三称）

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

sān tú yǒng xī cháng shí kǔ liù qù xiū suí gǔ mò yīn
三涂永息常时苦 六趣休随汩没因
héng shā hán shí wù zhēn rú yī qiè yǒu qíng dēng bǐ àn
恒沙含识悟真如 一切有情登彼岸
nǎi zhì xū kōng shì jiè jìn zhòngshēng jí yè fán nǎo jìn
乃至虚空世界尽 众生及业烦恼尽
rú shì sì fǎ guǎng wú biān yuàn jīn huí xiàng yì rú shì
如是四法广无边 愿今回向亦如是
shí fāng sān shì yī qiè fó zhū zūn pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 诸尊菩萨摩诃萨
shēngwén luó hànxiánshèngsēng mó hē bō rě bō luó mì
声闻罗汉贤圣僧 摩诃般若波罗蜜

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com

